

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu:	Ivan Olbracht – Nikola Šuhaj loupežník
Číslo vzdělávacího materiálu:	VY_32_INOVACE_CJL2.2.16
Autor vzdělávacího materiálu:	PhDr. Zdeňka Hůlová
Období, ve kterém byl vzdělávací materiál vytvořen:	únor 2013
Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět:	Český jazyk a literatura
Tematická oblast:	Česká literatura 1. poloviny 20. století
Ročník, pro který je vzdělávací materiál určen:	3. a 4. ročník gymnázia (vyšší stupeň)
Anotace:	Vzdělávací materiál slouží k interpretaci díla Ivana Olbrachta Nikola Šuhaj loupežník a prohlubuje kompetence pro čtení s porozuměním. Inovuje výuku využitím pracovního listu v papírové podobě nebo na folii k projekci na meotaru.
Citace použitých zdrojů:	OLBRACHT, Ivan. <i>Nikola Šuhaj loupežník</i> . 4. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1975. ISBN neuvedeno. s. 67-68. Vlastní zdroje.
Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu Sportovní gymnázium - škola 21. století	

1. Výchozí text pro interpretaci

Ivan Olbracht – Nikola Šuhaj loupežník

Lidé ho potkávají v Sucharském lese. Tak, jak ho znávali, dokud ještě žil u otce v chýši: černookého, černovlasého, s knírkem pod nosem, s malou bradou a klenutým čelem jezdců a divokých střelců; v širokém, barevnou koží vyšívaném opasku, který chrání žebra při pádu nebo při nárazu klády, v úzkých spodcích, v opáncích s řemínky mnohokrát nad kotníkem obtočenými a v konopné košili s pestrými skleněnými knoflíčky; má na rameni pušku a druhou přehozenou přes krk, jak ji nosí jízda. Na pažbách obou pušek jest nožem vyryt velký kříž. Někdy se vyptává na lidi ze vsi a na četníky; jindy se směje a žertuje; jindy rozdává dětem a starým ženám pro nic za nic peníze. Potká-li u brodu přes řeku nebo na silnici nějakého váženého občana koločavského, pana faráře nebo pana učitele, pohovoří s nimi, vyptá se na zdraví ženy a dětí a při rozchodu řekne: „Neudělal byste mi, pane faráři, něco kvůli?“ „No, co je, Nikolko?“ „Prosím vás, řekněte četníkům, že jste mě tu viděl. Rád bych, aby si trochu prohnali paty.“ Ale někdy pospíchá, mračí se a nikoho si nevšímá.

Jdou tři Židé nahoře pod Tisovou na poloninu a vlekou v dvojpytlích přes rameno dobytku sůl a pastýřům kukuřičnou mouku. Před nimi stojí náhle Šuhaj; jako z nebe spadlý. Mlčí, dívá se, a oni zbledli a modlí se. „Ej Šlojme Nachamkesi, dej ty ruce se stromu a dej to čelo z dlaní, zítra prodávají exekutoři Eržice krávu, zde máš peníze, kup ji, jednou si pro ni přijdu!“ A namouvěru že žádná kráva v celé Verchovině nebude lépe ošetřována, pečlivěji hlídána a sytější krmena než právě tahleta.

Někdy loupí, někdy ne.

2. Úkoly k interpretaci textu

1. Kdy a kde se příběh odehrává?
2. Určete námět románu.
3. Reprodukujte obsah a objasněte, jak se z Nikolova příběhu stává legenda.
4. Charakterizujte hlavní postavu. Co symbolizuje?
5. Jaký byl autorův záměr, jaká je hlavní myšlenka díla?
6. Popište stavbu díla, zvolenou formu, rozeberte jazykové prostředky.
7. Jakou úlohu plní v příběhu vypravěč?
8. Byl tento příběh také zdramatizován?